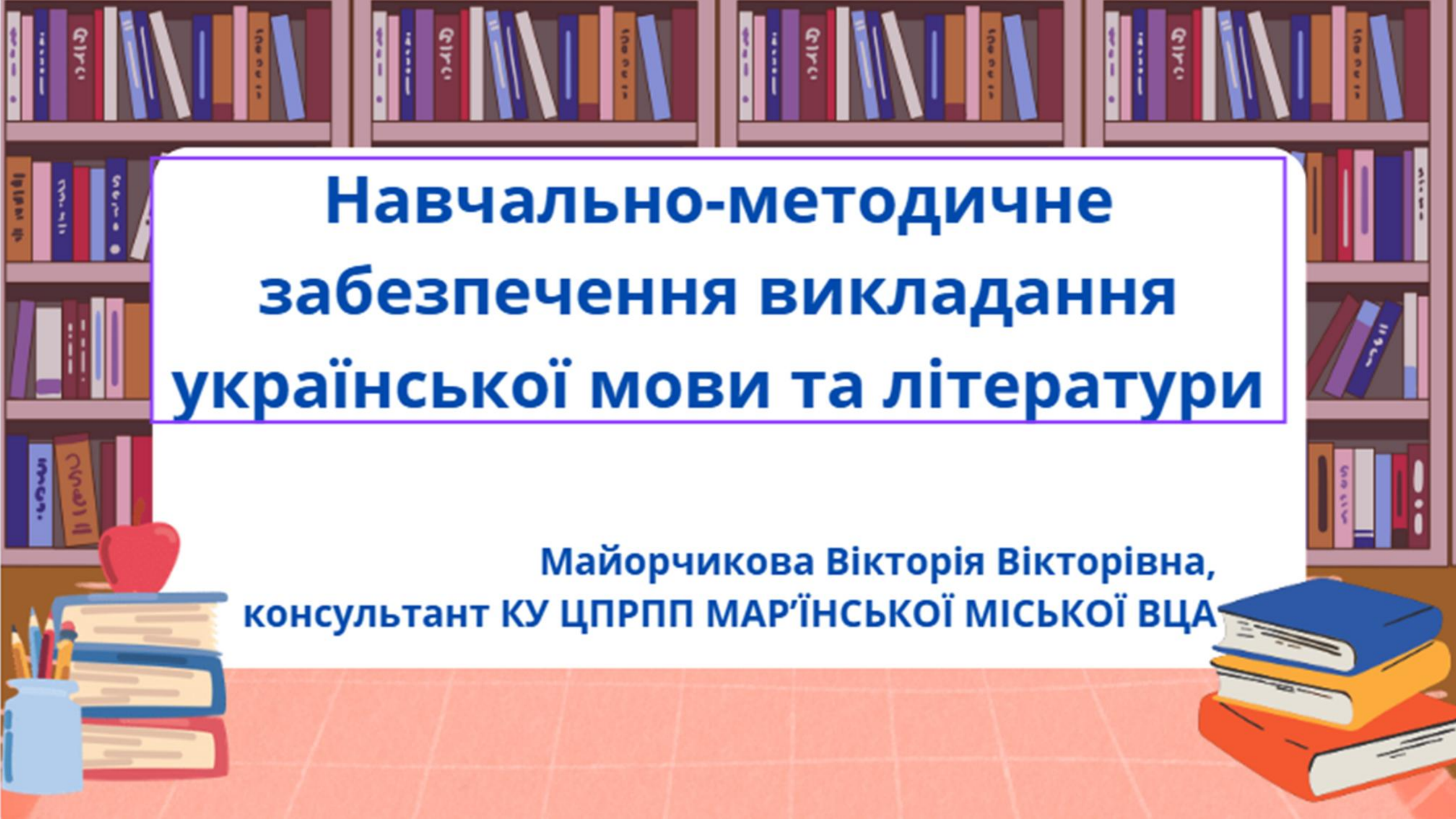

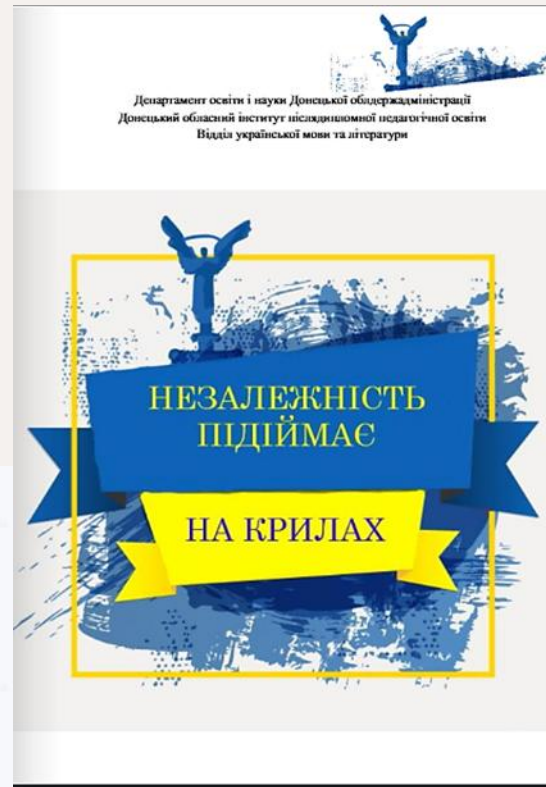
Навчально-методичне забезпечення викладання української мови та літератури

**Майорчикова Вікторія Вікторівна,
консультант КУ ЦПРПП МАР'ІНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ВЦА**

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Збірник «Незалежність підіймає на крилах». Цифровий контент до уроків української мови. Електронний навчально-методичний посібник. - Майорчикова В.В., с.13., 2021 рік

УДК 811.161.2.004.9(07)
II 44

Рекомендовано до використання в загальношкільній середній освіті
Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, протокол № 2 від 23.06.2021 року

Авторський колектив:

Каленченко Т.С.,	завідувач відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Колотурська Г.А.,	учитель, Мар'їнський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 Мар'їнської районної ради
Колісник Г.В.,	учитель, Новоукраїнський заклад загальної середньої освіти Путильської міської ради
Корнієнко О.В.,	учитель, Івано-Франківського опорного закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №7 Івано-Франківської міської ради
Галич М.Ю.,	учитель, комунального закладу Житомирської національно-всвітньої комплексної спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів - державний навчальний заклад Житомирської районної ради
Галанина О.І.,	методист відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Корнієнко Н.І.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови» військово-цивільної адміністрації міста Тернополя
Косаченко О.О.,	учитель, Солом'янської спеціалізованої (гімназії) Солом'янської міської ради
Курко-Замкова І.В.,	учитель, Іршанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №17 Солом'янської міської ради
Майорчикова В.В.,	учитель, Мар'їнського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №2 Мар'їнської районної ради
Найнова Г.О.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІ ступенів № 9 військово-цивільної адміністрації міста Тернополя
Назаренко О.М.,	учитель, Світловодського загальноосвітнього навчального закладу Дніпропетровської міської ради
Навасин Т.Ю.,	методист відділу української мови та літератури Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
Селіва В.В.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 21 військово-цивільної адміністрації міста Тернополя
Шафарець М.М.,	учитель, Дніпропетровського національно-всвітнього комплексного «Спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 4 з поглибленим вивченням окремих предметів - державний навчальний заклад» Дніпропетровської міської ради
Христенко О.А.,	учитель, закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови» військово-цивільної адміністрації міста Тернополя

Рецензенти:

Піша Л.Г.,	завідувач кафедри суспільно-гуманітарної освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук
Степан Т.А.,	учитель, української мови та літератури Краматорської української гімназії Краматорської міської ради, учитель вищої категорії, учитель-методист

Незалежність підіймає на крилах. Цифровий контент до уроків української мови: електронний навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / авт. ред. Т. С. Іващенко; Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. - Краматорськ: [б. в.], 2021. - URL: <http://ukr.ikb.kyivpost.com>; документ мов. - Звичай, з скарбів.

У збірнику надано електронний контент, призначений 10 річчю незалежності України, до уроків української мови. Цей матеріал допоможе освітянам навчати, а учням навчатися мови через цифрові засоби. Посібник призначений для філологів-україністів, учителів, студентів ВНЗ.

© Донецький облІППО, 2021

Департамент освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації
Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ української мови та літератури

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПІДІЙМАЄ НА КРИЛАХ

Цифровий контент до уроків української мови

Електронний
навчально-методичний посібник

Краматорськ
2021

Публікації вчителів української мови та літератури складів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методичні матеріали фіналістів фестивалю «Шукай краси, добра шукай». «Автор підручника „Не раз, хто забувається про завтра, той має вічність” (Леся Українка)». - Майорчикова В.В., учитель української мови та літератури Мар'їнського ЗЗСО І-ІІІ ступенів №2, 2021 рік

Майорчикова Вікторія Вікторівна,
учитель української мови та літератури
Мар'їнського закладу загальної середньої
освіти І-ІІІ ступенів №2 Мар'їнської
міської військово-цивільної адміністрації
Покровського району

Невідомі улюблені автори

Одним із найважливіших напрямків у своїй роботі є реалізація принципу дитиноцентризму в Новій українській школі на уроках української словесності. Тому намагаюсь знаходити ефективні засоби навчання, які допоможуть підняти основні навчальні матеріали, зацікавити учнів, підвищити їх мотивацію до вивчення предмета, стимулювати розумову діяльність і розвинути творчий потенціал.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА
(справжнє ім'я та прізвище)
Лариса Петрівна Косач-Котляк
(1871 - 1913)

Скільки талановитих людей дала світу щира українська земля! Серед них – поетеса широкого творчого діапазону, дитячиця, геніальна і виступає Леся Українка.

«Якби ти знав, на якого вантаж слово...» – писав І. Я. Франко, коли приїхав до Києва і познайомився з Леся Українкою, жінкою, яка розум, чутливість, серце, безсмертну гарту почуттів, виражених у поетичному слові. Вона написала багато знаменитих і прозових до нас, і на її голос означає наша душа і серце.

Леся Українка – українська письменниця, перекладачка, культурна діячка. Найвідоміші твори поетеси: збірка поезій «На крилах пісень», «Душі і варті», «Відлук», поема «Давня казка», «Одне слово», драма «Варяги», «Казанська», «Візантійська», «Давня казка».

Леся Українка народилася 25 лютого 1871 р. в місті Новоград-Волинському (нині Житомирська область) у родині українських інтелігентів. Батько Петро Антонович Косач – високоосвічений повітний службовець, перест, дуже любив літературу й мистецтво, мати Ольга Петрівна Драгоманова-Косач – письменниця, яка писала під псевдонімом Олена Пчілка, була активною жіночого руху.

Зростає Леся у великій, дружелюбній і промисловій сім'ї. Мала двох братів і три сестри. Батьки багато уваги приділяли вихованню дітей, їх гуманітарній освіті. Дитини роки Леся Українка читали на Волині у с. Колодижжя, в краю середньовічних соснових бору, тихесеньких джерел, рослинних лук. Дитини росли веселою і жвавою, були хворіми і щасливими.

Інтерактивний плакат «Життєвий шлях Лесі Українки»:
<https://www.thingslink.com/scene/306133367821746176>

Із раннього дитинства Леся кривилася хворобою та веселою дитинкою. Захворіла дівчинка в 9 років. Через тяжку хворобу вона до школи не ходила, а хворіла освіту самостійно. Невдачі на періодичні бої в кістках, дівчина й далі грає на фортепіано, малювала, знала більше десяти історійських мов. Ток її дитинства Леся була сильною духом і рішучою, її правомірною жінкою були слова: «Щоб не впасти, я сівала».

Свій перший вірш – «Надію» – Леся написала дев'ятирічною дитиною. Сталося це під враженням від арешту й засудження до Сибіру рідної тітки, Олени Косач, яка належала до київського гуртка «Богатирів». А вже у тринадцять років Ларису Косач почали друкувати. 1884 року у Львові в журналі «Зоря» опублікували два вірші: «Космачівка» і «Сафон», під якими вперше з'явилось ім'я – Леся Українка. Про рідню її освіту може свідчити про її якийсь фоту 18-літньоїю вні. Леся самостійно написала для своїх сестер підручник «Стародавня історія східних народів», який згодом надрукували в Катеринославі.

Інтерактивний плакат «Відома життя Леся Українка»:
<https://www.thingslink.com/scene/3061333752627208>

На початку 1893-го у Львові виходить перша збірка поезій поетеси – «На крилах пісень». Збірка вийшла у неї творчі впродовж перш «Сонця зростає» (без підписування), що сприймається як крива молоді писемності.

Усе життя Леся Українка боролася з тяжкою недугою: вона лікувалася в Карпатах, Криму, Італії, Єгипті, Грузії, Савіє в Грузії вона написала свій п'ятий вірш – «Лісові пісню». Цю драму-ферію, ідею якої виконавала все життя. Леся створила лише за 12 днів. У 1913 році мисткиня, передсмертний свій трагічний кінець, написала заповіст до бібліотеки Наукового товариства імені Шевченка прийняти її твори на догляд (збереження).

Леся Українка померла 1 серпня 1913 року в Сураті (Груїя) у віці 42 років між першою і другою світовими війнами. Похована на Байковому кладовищі в Києві. Могилу Лесі Українки є національною пам'яткою.

Інтерактивний плакат «Вшанування пам'яті Лесі Українки»:
<https://www.thingslink.com/scene/307658691957826816>

Тестові завдання.

- Виконайте тест-історію: <https://teachingapps.org/watch?v=p1hux7nle21>
- Гра «Відома дівчина»: <https://wordwall.net/uk/resources/22716354>

Творчі завдання.

- Вгадайте, про кого говориться у хмарі снів. Прокomentуйте відповідь.
- Користуючись хмарою слів, складіть промову «Леся Українка».
- Складіть власний вірш про Леся Українку, а в анимовану:
1) хмара слів
2) відео: <https://youtu.be/UhG4Yu-Sg>
- Розіграйте «Бітву» (з Леся Українкою). Текст для розіграшу за посиланням: https://karmayon.blogspot.com/p/blog-page_2.html

- Прочитайте storyjumper – описано «Книги для дітей, які має в серці те, що не вміє». Складіть класну розповідь про життєвий шлях Лесі Українки.
<https://www.storyjumper.com/book/read/114927522-yitavay11111>

Додаткові завдання

Перегляньте інтерактивний плакат про життєвий шлях Лесі Українки й заповніть найцікавіші факти.

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вітальня «Безчестю алібі нема: до 95-річчя від дня народження поета рідного краю Івана Олексійовича Світличного. [Розробка уроку «Іван Світличний — символ незламного духу»](#) - Гонтар О.В., учитель української мови та літератури Красногорівського ОЗЗСО І-ІІІ ступенів, - 2024 рік.

Гонтар Олена Вікторівна
Красногорівський опорний заклад
загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Мар'їнської міської військово-цивільної
адміністрації Покровського району
Донецької області

Розробка уроку вивчення творів письменників рідного краю
«Іван Світличний — символ незламного духу»
Мета: ознайомити учнів із життям і творчістю Івана Світличного —
борця за справедливість, донести учням поетичне вираження автором
«любви до України, до рідного народу»;
розвинути навички самостійного аналізу літературно-критичного та
біографічного матеріалу, умовити виконати провідні мотиви, ідеї
поетичних творів;
активувати в учнів патріотичне, національне свідомість і ідентичність.
Тип уроку: урок філософії серця із використанням ІКТ та проєктної
діяльності учнів.
Обладнання: портрет Івана Світличного, збірник поезії, комп'ютерна
презентація «Шістдесятники в українській культурі».
Очікувані результати: актуалізація пізнавальної діяльності;
підняття інтересу до значення української літератури;
розвиток творчих здібностей;
опанування навчальним матеріалом з додатковими дисертаційними
інформації;
вміння аргументовано доводити свою думку, представляти та
оформлювати надані чинні результати своєї роботи;
розвиток бажання поділитися здобутками праці перед
однолітниками.

Перебіг уроку

На екрані слова — епіграф уроку.
Поет Іван Світличний — це чоловік, а чоловіка. Важко збагнути,
як така чиста людина могла вирости в такий нещасливий час.
Григорій Бугаєв,
«архівський дисидент»

1. Мотивація навчальної діяльності

1. Обговорення епіграфа уроку
- Дорогі учні! Сьогодні ми будемо не тільки співгодописцями, а й
літописцями, адже творчимо літопис Великої Людини, одного з
найбільших хатирів ішії.

2. Словникова робота

Літопис життя і творчості письменника — науково-джерельний
жанр біографічного літературознавства, який описує в хронологічному

співвідноженні з правдивими і щирими словами про минуле й сьогодення
України.

Своїми працями пробуджували інтерес до минулого України,
переконливо доводили, що українці — великий народ, гідний своєї
державності. З посеред рідних думок про повалення долю України
вирішувала вимога виходу її з СРСР та створення Української незалежної
держави. Але в клопотаннях про долю рідного народу та його культуру
партиї неможливо було відмовитися на свою адресу. Так почалися
переслідування й палкування шістдесятників. Залишилися з роботи,
уваженими, збори суворого режиму, засланні, пенітенційні лікарні,
перевідні сім'ї — ось що чекало чесних, талановитих людей, гідною
проявою яких була любов до України.

Надто неможливо уявити українську літературу без імен
шістдесятників Василя Сміренка, Дмитра Костенка, Миколи
Вінграновського, Івана Драча, Василя Стуса, Івана Дзюби, Євгена
Сверстюка, Алди Горської, Валаса Залізняка, Людмили Семикіної, Галини
Сежук. До скриньки українського письменства цього часу увійшла і
творчість Івана Світличного.

Простіт групи учнів-біографів «Життєпис Івана Світличного»
Учень І. Юнакшия роки.

Походив Іван із селянської родини. Батько Світличний Олексій
Павлович, мати Меланія Іллівна, до шлюбу Тардотилі. Мав двох
молодших сестер: Марію та Надію.

До школи пішов у селі Половиніне (Луганська обл.) в 1937 році. У
1943 р., навчався разом з іншими підлітками підпівати німецьку
техніку, вивчив без пальців на руках. У 1947 р. закінчив із золотою
медаллю Стрийський середню школу.

З 1947 до 1952 року навчався на філологічному
факультеті Харківського університету, який закінчив з відзнакою.

1952-1953 рр. навчався в аспірантурі при Інституті літератури
ім. Т.Шевченка АН УРСР. Його науковим керівником був
академік Білецький О.І. Працював відповідальним секретарем журналу
«Радянське літературознавство», завідувачем відділу критики журналу
«Дніпро» (1955). Тут і знав про себе як про проникливого, неупустиває і
принциповий літературний критик, як людина широкої груди і
справжній інтелектуал.

1956 року одружився з Леонідою Терещенко.

З 1957 р. — молодший науковий працівник Інституту літератури, а з
1963 р. — науковий працівник інституту філософії АН УРСР. За проку
незалежних поглядів його дисертація «Рухоме естетика» не була допущена
до захисту, бо не відповідала ідеології марксистсько-ленінізму.

Світличний ніколи не приховував свої проукраїнські погляди, та які
його заступили заступили. А з 1963 року постійно перестали приймати на
роботу і він міг лише докуватися під чужими іменами та псевдонімами.

Публікації вчителів української мови та літератури закладів освіти Мар'їнської міської ТГ на сайті Донецького облІППО

Методична вебвиставка "Інноваційні підходи до викладання творчої спадщини Максима Рильського (до 130-річчя від дня народження митця)». [Перекладацьке мистецтво М.Т.Рильського](#). – Сергієнко С.С., учитель української мови та літератури, зарубіжної літератури Красногорівського ОЗЗСО I-III ступенів - 2025 рік

